



On the analysis of the semantic characteristics of synonyms used in official documents in the French language

Shakhobiddin ASHUROV¹, Khurshid FAYZULLAEV²

Samarkand State Institute of Foreign Languages

ARTICLE INFO

Article history:

Received March 2024
Received in revised form
10 April 2024
Accepted 25 April 2024
Available online
25 July 2024

Keywords:

synonymy,
synonyms,
dominant,
stylistic neutral words,
official business style,
dictionary of synonyms.

ABSTRACT

In this article, except from providing a general understanding of the phenomenon of synonymy, the authors have given opinions on the theoretical and practical aspects of using synonyms in the text of official documents, their importance, and the usage of synonyms in official documents. French dictionaries of synonyms and official style lexicons were effectively used in the process of the analysis, and the synonyms and word combinations presented for comparative analysis were listed in categories.

2181-3701/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-3701-vol2-iss3-pp372-379>

This is an open-access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Fransuz tilida rasmiy hujjatlarda qo'llaniladigan sinonimlarning semantik xususiyatlari tahliliga doir

ANNOTATSIYA

Kalit so'zlar:

sinonimiya,
sinonimlar,
dominanta,
uslubiy betaraf so'zlar,
rasmiy-idoraviy uslub,
sinonimlar lug'ati.

Ushbu maqolada mualliflar sinonimiya hodisasi haqida umumiy tushuncha berish bilan bir qatorda, rasmiy xarakterga ega bo'lgan hujjatlar matnida sinonimlardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari, ahamiyati, sinonimlarning rasmiy hujjatlarda qanday ishlatilishi to'g'risida fikr-mulohazalar berib o'tgan. Tahlil jarayonida fransuz tilida sinonimlar va rasmiy uslub leksikasi bo'yicha tuzilgan lug'atlardan unumli foydalanilgan hamda qiyosiy tahlil uchun keltirilgan sinonim so'z va so'z birikmalar turkumlarga ajratilgan holda sanab o'tilgan.

¹ Professor, Samarkand State Institute of Foreign Languages. E-mail: shahobashurov576@gmail.com

² PhD student, Samarkand State Institute of Foreign Languages. E-mail: xurshidjonfayz@gmail.com

Об анализе семантических характеристик синонимов, используемых в официальных документах на французском языке

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

синонимия,
синонимы,
доминанта,
стилистически
нейтральные слова,
официальный-деловой
стиль, словарь синонимов.

В данной статье представлен анализ явления синонимии, освещающий как теоретические, так и практические аспекты использования синонимов в текстах официальных документов. Авторы обсуждают значение синонимии и способы её применения в официальной документации. В рамках исследования активно использовались французские словари синонимов и лексиконы официального стиля. Для проведения сравнительного анализа синонимы и соответствующие им словосочетания были систематически классифицированы по категориям, что позволило глубже изучить их функциональное и семантическое назначение в официальных текстах.

Rasmiy-idoraviy hujjatlar, jumladan shartnomalar, qonunlar, hukumat hisobotlari yoki boshqa turdagi huquqiy va ma'muriy hujjatlar jamiyatning ijtimoiy, siyosiy va huquqiy munosabatlarida muhim ahamiyat kasb etadi. Binobarin, bunday matnlar tili aniq, ravshan va to'g'ri tushunilishini ta'minlash va har qanday noaniqliklardan qochish zaruriyati hamisha ustuvor sanaladi. Bu jarayonda sinonimlar ham o'ziga xos ahamiyatga ega, ya'ni ma'lm bir g'oya yoki tushunchaning asl ma'nosini buzmagani holda ifodalash uchun turli xil sinonim so'zlarni qo'llash rasmiy matnlarning mazmuniy xarakterini yanada aniqroq namoyon bo'lishiga hamda tautologiyani oldini olishga yordam beradi. Shu boisdan ushbu maqolada ham fransuz tilidagi rasmiy hujjatlarda uchraydigan rasmiy uslub leksikasiga xos bo'lgan so'zlara sinonimiya hodisasining mohiyati, uning imkoniyatlari va ularning semantikasi borasida kichik tahliliy izlanish olib borishga harakat qilamiz.

Ma'lumki, *sinonimlar* yunoncha – *bir nomli* ma'nosidan kelib chiqqan holda shakli har xil bo'lsa ham ma'nosi bir-biriga yaqin so'zlar sifatida talqin qilinadi. Bir xil ma'noning bir nisha so'z shakllari orqali berilishi sinonimlarni yuzaga keltiradi. Til birliklarining, xususan, so'z, ibora va boshqa til birliklarining bir xil denotativ ma'noga ega bo'lishi *sinonimiya hodisasi* deyiladi. O'zaro sinonim bo'lgan so'zlar guruhi sinonimik qatorni tashkil etadi. Masalan, o'zbek tilida *ko'p, ancha, talay, sonsiz, sanoqsiz, behisob, mo'l, serob, beadam, bisyor* so'zlari bir sinonimik qatorni hosil qiladi. [8, 88].

Yuqorida izohlanganidek, *sinonimik qator* ikki yoki undan ortiq so'zdan tashkil topadi. Har bir sinonimik qatorda bir so'z asosiy so'z hisoblanadi. Chunki u barsha uslublarda bir xil darajada qo'llana oladi, shuning ushun u *"bosh so'z", "neytral so'z", "betaraf so'z", "uslubiy neytral so'z", "dominanta"* atamallari bilan nomlanadi. Masalan, fransuz tilidan o'zbek tiliga tarjimasi berilgan ikki tilli lug'atlarning birida, ya'ni, *"Fransuzcha-o'zbekcha lug'at"*da *intelligent* sifatiga: 1. *aqlli, oqil, miyali, fahm-farosatli, esli, hushli, zehni o'tkir, farosatli, ziyrak, bilag'on, fahmli*; 2. *usta, mohir, omilkor, uquvli* tarzida tarjimali shakllari berilgan [2, 286]. Lekin, 2005-yilda Fransiyada nashr etilgan

“*Dictionnaire des synonymes, nuances et contraires*” (*Sinonimlar, nuanslar va antonimlar lug’ati*) lug’atida 20 000 dan ortiq so’z va iboralarning sinonimik qatorlari va qarama-qarshi ma’no ottenkalari aks etgan bo’lib, unda aynan *intelligent* sifatiga “*pensant, raisonnable; brillant, capable, doué, éveillé, fin, fort, vif, futé, fin comme l’ambre; perspicace, clairvoyant, pénétrant, sagace, subtil; habile, adroit, astucieux, ingénieux, malin*” kabi 21ta so’z va iborani ma’nodosh sifatida keltirib o’tgan [4, 643]. Shu o’rinda “*intelligent*” so’zi uslubiy betaraf so’z hisoblansa, “*futé*” sifati so’zlashuv uslubiga, *pensant, raisonnable, brillant, capable, doué, fin, fort, vif, perspicace, clairvoyant, pénétrant, sagace, subtil* kabi so’zlar ko’proq badiiy va rasmiy uslublarga xos so’zlar sanaladi. Ular orasida “*fin comme l’ambre*” iborasi esa iste’moldan chiqqan, eskirgan so’z hisoblanadi.

Sinonimlar ma’no va mazmun jihatdan quyidagi bir nechta turlarga ega. [8,55]:

1) **leksik (lug’aviy) sinonimlar**. Bular ham ikki xil bo’ladi: a) **to’liq sinonimlar** har jihatdan teng keladigan, o’zaro farq qilmaydigan, birining o’rnida ikkinchisini bimalol qo’llash mumkin bo’lgan sinonimlardir. *Jolie, belle; kosmos, fazo*; b) **ma’noviy sinonimlar** ayrim ma’no nozikliklari bilan farq qiladigan, birining o’rnida ikkinchisini har doim ham qo’llab bo’lmaydigan sinonimlardir: *un professeur, un instituteur; ovqat, taom, yemish, xo’rak*.

2) **frazeologik sinonimlar**: *raconter des histoires, raconter des salades (mentir); boshi osmonda, og’zi qulog’ida, do’ppisini osmonga otmoq (o’ta xursand)*.

3) **leksik-frazeologik sinonimlar** so’z va ibora o’rtasidagi ma’nodoshlikdir: *casser les pieds-ennuyer; yuvosh – qo’y og’zidan cho’p olmagan*;

4) **grammatik sinonimlar** ikki xil bo’ladi: a) **morfologik sinonimlar**: *adabiyotchi – adabiyotshunos, keldilar – kelishdi*. Qo’shimcha va ko’makchilarning o’zaro sinonimligi ham morfologik, ya’ni grammatik sinonimlar jumlasiga kiradi: *il va à l’école, il va vers l’école*. b) **sintaktik sinonimlar** erkin so’z birikmalari yoki gaplar o’rtasidagi sinonimlikdir: *Karim lit le livre – Le livre est lu par Karim; Kitobni o’qidi – Kitob o’qildi*.

Demak, ko’rinib turibdiki, *sinonim* so’zlar o’xshash yoki bir xil ma’noga ega bo’lgan so’z yoki iboralar o’rtasidagi o’zaro semantik munosabatni ifodalovchi fundamental lisoniy tushuncha hisoblanadi. Boshqacha qilib aytganda, *sinonimlar* jumla yoki matnning umumiy ma’nosini o’zgartirmasdan, turli kontekstlarda almashtirilishi mumkin bo’lgan so’zlardir. Tilning bunday boyligi til sohiblariga bir xil g’oya yoki tushunchani turli yo’llar bilan ifodalash imkonini bersa, tilning o’ziga rang-baranglik va jozibadorlik baxsh etadi.

Shunday ekan, sinonimlardan foydalanish nafaqat, og’zaki muloqotda, nazm va nasrda, hatto rasmiy hujjatlarda ham keng tarzda foydalanish mumkin. Tilda ular turli morfologik toifadagi guruhlarda birdek mavjuddir. Ya’ni, ot, fe’l, sifat va boshqa so’zlar turkumida sinonimik qatorlarning o’ziga xosligi ajralib turadi.

Ma’lumki, rasmiy ish uslubida kichraytirish-erkalash qo’shimchalarini olgan so’zlar, ko’tarinki-tantanavor yoki bachkana, dag’al so’zlar, shevaga oid so’zlar, tor doiradagi kishilargina tushunadigan so’zlar, o’xshatish, jonlantirish, mubolag’a, istiora, tashxis kabi obrazli tafakkur ifodasi uchun xizmat qiluvchi usullar ishlatilmaydi. [1,17] Ularning ishlatilishi hujjatlar matnidagi ifodaning noxolisligiga olib kelinishini inobatga olsak, ba’zi hollarda rang-barang sinonimlarni ishlatish ham rasmiy hujjat matni ma’nosiga putur yetkazishi ehtimoli mavjuddek. Ammo uslubiy xususiyatlardan kelib chiqqan holda bunday lisoniy vositalardan unumli foydalanish rasmiy hujjat matning qiymatini bir necha bora oshirishga xizmat qiladi. Shu tariqa rasmiy hujjatlar matnida sinonimlarni qo’llash orqali rasmiy uslub imkoniyatlarini yanada kengaytirish mumkin bo’ladi. Jumladan, tautologik holatlarga barham berish, tilda fikr va mazmun aniqligini

ta'minlash hamda moslashuvchanlik va ommaboplik xususiyatlari shular jumlasidandir. Quyida ular borasida tahliliy mulohaza yuritishga harakat qilamiz.

Rasmiy hujjatlardagi sinonimlarning asosiy afzalliklaridan biri bu atamalarning ortiqcha takrorlanishini oldini olish imkoniyatidir. Bir so'zni qayta-qayta takrorlash rasmiy hujjat matnini monoton va professional bo'lmazligiga olib keladi. Masalan, fransuz tilidagi o'zaro kelishuv ma'nosidagi *“contrat”* –atamasini doimiy ravishda ishlatish o'rniga, *“accord”*, *“convention”* yoki *“entente”* kabi sinonimlardan foydalanishi mumkin.

Sinonimlarning rasmiy matnlar tarkibida ishlatilishi matn mazmunida ma'lum darajadagi semantik farqlanishlarni ham ifodalashi mumkin. Darhaqiqat, ba'zi sinonimlar matnning mazmuni va maqsadiga qarab, ma'lum bir ma'noni yetkazish uchun boshqalarga qaraganda ko'proq mos kelish hollari xam keng uchraydi. Masalan, huquqiy hujjatlarda uchraydigan *mas'uliyat* ma'nosidagi *“responsabilité”* atamasi qo'llanilgan qonunchilik bazasiga qarab *“obligation”* atamasidan afzalroq bo'lishi mumkin.

Sinonimlar turli o'quvchilarga ko'proq tanish yoki tushunarli bo'lgan atamalarni qo'llash orqali rasmiy hujjatlarni kengroq auditoriya uchun tushunarliroq qilish imkoniyatini beradi. Masalan, keng jamoatchilikni xabardor qilishga qaratilgan hukumat hujjati mazmunini hamma uchun tushunishga qulayroq bo'lishi uchun oddiy yoki umumiy sinonimlardan foydalanish mumkin. Masalan:

1. **entendre** (v. avec complément (intention)) = *souhaiter, vouloir, avoir l'intention de* – xohlamoq

Si vous entendez contester cette décision;

Si vous souhaitez/voulez contester cette décision;

Si vous avez l'intention de contester cette décision

2. **éprouver** (des difficultés)

a) avoir-bor bo'lmoq.

Les personnes éprouvant des difficultés pour acquitter cette somme.

Les personnes qui ont des difficultés pour payer cette somme.

b. tester (une arme)-sinamoq, sinab ko'rmoq

L'arme doit être éprouvée par le banc d'épreuves

L'arme doit être testée par le banc d'épreuves

3. **onéreux, -euse** (adj.) = *coûteux, cher* – qimmatli

Un document prouvant le caractère onéreux de l'acquisition du terrain.

Un document prouvant que le terrain a été acheté.

Rasmiy hujjat matnida yuqoridagi misollarda keltirilgan *entendre, éprouver, onéreux (-euse)* so'zlari o'rniga ularning fransuz tilida kengroq ishlatiladigan va uslubiy jihatdan ommabop uslubga xos bo'lgan boshqa sinonim so'zlaridan (*souhaiter, vouloir, avoir l'intention de, avoir, tester, coûteux, cher*) foydalanilishi hujjat matnining ko'pchilik uchun tushunarliroq bo'lishi uchun imkon yaratadi.

Sinonimlarni tanlashda rasmiy uslub leksik xususiyatidan kelib chiqib tanlash maqsadga muvofiqdir. Chunki bu uslubda sinonimlarni tanlash juda muhim ahamiyat kasb etadi, ya'ni bir-biriga sinonim bo'lgan so'zlarning uslub jihatidan ham turli farqlarga ega ekanligiga e'tibor qaratish zarur.

Sinonimiya hodisasi bir so'z turkumi doirasida amalga oshishini inobatga olgan holda rasmiy hujjatlar leksikasiga oid sinonimlik xususiyatiga ega bo'lgan so'zlarni tahlil qilish uchun tanlangan misollarni alohida turkumlarga ajratgan holatda o'zbek tilidagi tarjimalari bilan quyidagicha jadval asosida taqdim etish mumkin. Ushbu misollar

Fransiya Davlat xizmati va davlat islohoti vazirligi tashabbusi bilan amalga oshirilayotgan hokimiyat va fuqarolar o'rtasidagi aloqani yaxshilash loyihasining bir qismi sifatida 2002-yilda "*Dictionnaires Le Robert*" nashriyoti tomonidan nashr qilingan "*Lexique administratif*" nomli lug'atdan olingan. [10,3] Ushbu lug'atdagi 2000ga yaqin so'z va iboralarning barchasi haqiqiy rasmiy hujjatlar va maktublar matnidan tanlab olingan.

Otlarda:

Rasmiy uslubga xos so'zlar	Sino-nimi	Tarjimasi	Misollar	
achèvement nom masc.	fin	tugash, yakun	à l'achèvement des travaux;	à la fin des travaux; lorsque les travaux seront terminés:
cessation nom fém. (de validité, d'une inscription)	fin	tugash, yakun (yaroqlilik, haqiqiylik; ro'yxatga olish)	la lettre vous informant de la cessation de validité de votre permis de conduire	la lettre qui vous informe que votre permis de conduire n'est plus valide
clôture nom fém. (d'une enquête, d'une instruction)	fin	tugash, yakun (so'rovnomoma, tergov)	dans les quinze jours suivant la clôture de l'enquête	dans les quinze jours après la fin de l'enquête

Yuqoridagi sinonim so'zlar ishtirok etgan misollarga e'tibor bersak, rasmiy hujjatlarda ma'nodosh so'zlarni tanlashda juda ham e'tiborli bo'lish kerakligini anglashimiz mumkin. Masalan: *l'achèvement*, *la cessation*, *la clôture* kabi so'zlar uslubiy neytral bo'lgan "*fin*" so'zi bilan sinonim bo'lishini ko'rishimiz mumkin, ammo yuqoridagi rasmiy hujjatlarda 3 so'z o'zaro sinonim bo'la olmaydi. "*La cessation*" so'zi yaroqlilikning, ro'yxatga olishning tugashi (*de validité, d'une inscription*) ma'nosida keladi. "*La clôture*" esa so'rovnomaning, tergovning tugashi (*d'une enquête, d'une instruction*) yakuni ma'nolarida qo'llaniladi.

Idoraviy hujjat matnlarida fe'l so'z turkumiga tegishli bo'lgan so'zlarda ham sinonimiya hodisasi juda ko'plab o'rinlarda uchraydi. Ammo, sinonimlik xususiyatga ega bo'lgan so'zlarni tajima qilish va ularni gap tarkibida to'g'ri qo'llay olish juda muhim sanaladi. Masalan:

Le commissaire a émis un avis favorable sur ce projet;

Le commissaire a donné un avis favorable sur ce projet.

– Komissar ushbu loyiha bo'yicha ijobiy fikr bildirdi.

Bu yerda *émettre* (v. avec complément) so'zi *donner, rendre* (un avis) so'zi bilan sinonimlik hosil qilmoqda. Bir ko'rishdan ushbu so'zlar ma'nodoshlik hosil qila olmaydigandek go'yo, ammo *émettre* so'zining 3-ma'nosi (*ifodalamoq, bayon qilmoq*) aynan *donner, rendre* so'ziga ma'nodosh bo'la oladi. Quyidagi jadvalda shu kabi fe'l so'z turkumiga tegishli bo'lgan so'zlarning o'zaro sinonimlik qator hosil qilishlari misollar yordamida ko'rsatib berilgan.

Rasmiy uslubga xos bo'lgan so'z	Sinonimi	Tarjimasi	Misollar	
incarcérer (v. avec complément)	<i>emprisonner, mettre en prison</i>	qamoqqa olmoq	<i>il a été incarcéré pendant 6 mois</i>	<i>il a passé 6 mois en prison</i>
lever (v. avec	<i>annuler,</i>	bekor qilmoq	<i>ma décision ne sera</i>	<i>seul un rapport</i>

<i>complément) (une interdiction, une opposition, une mesure)</i>	<i>supprimer</i>		<i>levée que sur rapport favorable du directeur</i>	<i>favorable du directeur pourra annuler ou changer ma décision</i>
<i>se maintenir verbe pronominal (personne)</i>	<i>rester</i>	qolmoq	<i>si vous vous maintenez dans cette situation</i>	<i>si vous restez dans cette situation</i>
<i>manifester verbe avec complément (une opinion)</i>	<i>exprimer</i>	ifodalamoq	<i>si vous souhaitez manifester votre refus</i>	<i>si vous souhaitez exprimer votre refus ou refuser</i>

Rasmiy uslub leksikasiga xos sifat soʻz turkumidagi soʻzlarni tahlil qilish jarayonida quyidagi holat guvohi boʻldik, yaʼni bir leksema bir qancha soʻzlardan tashkil topgan soʻz birikmalari bilan sinonimlik hosil qilish holatlari rasmiy uslubda yozilgan matnlarda koʻproq ishlatiladi.

Rasmiy uslubga xos boʻlgan soʻz	Sinonimi	Tarjimasi	Misollar	
<i>exécutoire adjectif</i>	<i>qui peut ou doit être appliqué (en utilisant la force si nécessaire).</i>	bajariladiga, amalg oshirilishi zarur boʻlgan;	<i>cette décision est exécutoire sans délai</i>	<i>cette décision doit être immédiatement appliquée</i>
<i>forfaitaire adjectif</i>	<i>fixé par avance et non modifiable.</i>	belgilangan, oʻzgarmas	<i>il s'agit d'une amende forfaitaire</i>	<i>Le montant de cette amende est fixé à l'avance et ne peut pas être changé (son paiement met fin à la procédure)</i>
<i>incessible adjectif</i>	<i>(droit) qui ne peut pas être cédé. (rente) qui ne peut pas être reversée à une autre personne.</i>	boshqaga berib boʻlmaydigan, daxlsiz.	<i>la retraite du combattant est incessible</i>	<i>la retraite du combattant ne peut pas être reversée à la veuve de la personne qui la recevait</i>
<i>obsolète adjectif</i>	<i>qui n'est plus utilisé ou applicable</i>	eskirgan, muomaladan chiqqan	<i>c'est un classement obsolète</i>	<i>c'est un (ancien) classement qui n'est plus utilisé</i>

Predloglarning oʻrni gaplarning sintaktik jihatdan qurilishi jarayonida beqiyos ekanligini hisobga olsak, ular orasidagi sinonimlik holatlarini tahlil qilish matn rang-barangligi va originalligini oshirishga erishish imkonini beradi.

Rasmiy uslubga xos boʻlgan soʻz	Sino- nimi	Tarjimasi	Misollar	
<i>en l'absence de</i>	Sans	<i>-siz (inkor ma'noda)</i>	<i>en l'absence de réponse de votre part</i>	<i>sans réponse de votre part (si vous ne répondez pas)</i>
<i>afin de</i>	Pour	Uchun	<i>afin de me permettre de</i>	<i>pour me permettre</i>

		(maqsad ma'nosida)	traiter votre dossier	de traiter votre dossier
<i>Courant (suivi d'une année, d'un mois, etc.)</i>	<i>En</i>	<i>-da</i>	<i>ce sera fait courant 2003 → courant avril 2001, vous avez contacté mes services</i>	<i>ce sera fait en 2003 en avril 2001, vous avez contacté mes services</i>
<i>en dépit de</i>	<i>malgré</i>	<i>-ga qaramay</i>	<i>en dépit de l'avis du conseil général</i>	<i>malgré l'avis du conseil général</i>
<i>dès lors</i>	<i>donc, ainsi</i>	<i>demak</i>	<i>dès lors, votre réclamation ne peut pas être acceptée</i>	<i>votre réclamation ne peut donc pas être acceptée</i>
<i>à l'encontre de</i>	<i>contre</i>	<i>qarshi</i>	<i>vous avez la possibilité de contester la décision prise à votre rencontre</i>	<i>vous pouvez contester la décision prise contre vous</i>
<i>lors de</i>	<i>au moment de, pendant</i>	<i>Paytida, vaqtida</i>	<i>lors de votre demande d'allocation ainsi qu'il a été dit lors de notre entretien</i>	<i>quand vous avez fait votre demande d'allocation comme je vous l'ai dit pendant notre entretien</i>

Yuqoridagi jadvalda keltirilgan *en l'absence de, afin de, courant (suivi d'une année, d'un mois, etc.), en dépit de, dès lors, à l'encontre de, lors de predloglari sans, pour, en, malgré, donc, ainsi, contre, au moment de, pendant* kabi predloglarga qaraganda ko'proq yozma nutq uslubiga xos. Rasmiy uslub murakkablik xususiyatlaridan kelib chiqib aytish mumkinki, *sans* predlogining o'rniga *en l'absence de* predlogini qo'llash tavsiya etiladi. Bu hujjat yaratuvchisining til birliklaridan oqilona foydalana olganligini ko'rsatadi.

Xulosa qilib aytganda, sinonimiya tilning muhim elementi bo'lib, muloqotda xilma-xillik va moslashuvchanlikni ta'minlaydi. Rasmiy hujjatlarda sinonimlardan oqilona foydalanish foydalanilayotgan tilning ravshanligi, aniqligi, qulayligi va ommabopligini oshirishirishi mumkin, shu bilan birga fikrni ifodalash uchun turli xil imkoniyatlar taqdim etadi. Biroq, chalkashlik yoki notog'ri talqinni oldini olish uchun tanlangan sinonimlar asl atamalar bilan bir xil ma'no va maqsadni saqlab qolishlari kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Aminov M.va boshq. Davlat tilida ish yuritish. //Amaliy qo'llanma. – Toshkent: O'zbekiston nashriyoti, 2020. – 528 b.
2. Bayram Balsi va boshq. Fransuzsha-o'zbeksha lug'at. – Toshkent: Nihol, 2008. – 587 b.
3. Bayram Balsi, Ibragimov X., va boshq.Yangi o'zbeksha-fransuzsha lug'at, – Toshkent: IFEAS, 2003. – 380 b.
4. Dictionnaire des synonymes, nuances et contraires, Dictionnaires Le Robert, Paris: 2005, – 1260 p.
5. Fayzullaev Kh. Formal writing style in French language and its development// International Bulletin of Applied Science and Technology. – 2023. – T. 3. №. 6. – S. 847-849.
6. Fayzullaev Kh. Synonymous features of the official style vocabulary of the French language// International Journal for Innovative Engineering and Management Research A Peer Reviewed Open Access International Journal. – 2022. – T. 11. №. 6. – S. 1720-1725. <https://ijiemr.org/downloads/Volume-11/Issue-06>

7. Hamroyev M. va boshq. Ona tili. Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2007, 276.
8. Hojiyev A. O'zbek tili sinonimlarining izohli lug'ati. – Toshkent: O'qituvshi, 1974, 308.
9. Lexique administratif. Paris: Dictionnaires Le Robert. 2002, 106.
10. Lexique des termes juridiques . – Paris: Dalloz, 2017.
11. Robert Sathérine. Le Style administratif, – Paris: Edition Albin Mishel, 2005.
12. Suvonova N. N. Hozirgi zamon fransuz tilidagi ikki xil grafikali so'zlar xususida // Molodoy uchenyy. – 2020. – №. 18. – S. 592-597.
13. Vosabulaire francophone des affaires. Gouvernement du Québec / Délégation générale à la langue française et aux langues de France, Québec, Paris, 2018
14. Soulibaly Lénissongui, Rédaction administrative. – Abidjan: Edition Presse Université nationale de Côte d'Ivoire. 1995.
15. Fayzullaev Kh X. Fransuz va o'zbek tillarida rasmiy-idoraviy hujjatlar nomenklaturasi va klassifikatsiyasi // Zarubejnaya lingvistika i lingvodidaktika. – 2023. – T. 1. – №. 4. – S. 29-34.
16. <https://www.larousse.fr/dictionnaires/synonymes>